

Ve Vysokém Mýtě se ochotničí 200 let

Stanislava Králová

Byl to v roce 1825 skandál. Skupina studentů sehrála v říjnu divadelní frašku Dům na silnici, a to přes zákaz, který platil pro česky hraná divadla. Jenže tihle kluci měli ve svém čele Aloise Vojtěcha Šemberu, záníceného vlastence, a ten si jen tak do něčeho mluvit nenechal.

Ochotnické představení, vodění medvěda a jiné neplechy se zapovídají

krajská vyhláška

Od uvedení první divadelní hry vysokomýtskými ochotníky uplyne letos 200 let, 100 let pak bude místní budově divadla, která je pojmenovaná právě po odbojném Šemberovi. S ochotníky později hrály tehdejší herecké celebrity, třeba Růžena Nasková.

„Je doloženo, že skupina studentů okolo A. V. Šembery uvedla 4. října 1825 v sále restaurace U Zlaté koruny ve Vysokém Mýtě divadelní frašku Augusta von Kotzebue, kterou přeložil Václav Rodomil Kramerius a dal jí název Dům na silnici. Bylo to první divadelní představení v českém jazyce

Růžena Nasková (první ve spodní řadě vlevo) s divadelním spolkem Šembera po představení Paní ministrová.

Foto Jan Popelka

uvedené ve Vysokém Mýtě,“ řekl předseda divadelního spolku Šembera Petr Klofanda.

Šembera byl tehdy studentem litomyšlského gymnázia. Divadlo mělo úspěch, ale město bralo představení jako studentskou rebelii a její aktéři odešli s pokutou deseti zlatých.

Kraj poté ihned vydal speciální vyhlášku, která na zakázanou premiéru reagovala.

„Ochotnické představení, vodění medvěda a jiné neplechy se zapovídají,“ psalo se v dokumentu. Pokusy sehrát divadlo v českém jazyce přicházely od roku 1814, ale vždycky je zasta-

vil odpor města. Čeština jako řeč nižších vrstev nebyla na veřejnosti žádána.

O 25 let později se situace převrátila, vznikaly první divadelní spolky a tlak na vlastní budovu divadla byl enormní. Až ale v roce 1909 byla založena první veřejná sbírka, jen-

že peníze pokryly jen stavbu menšího divadla. „Kolem roku 1924 dospělo město k závěru, že peníze budou muset stačit, náklady na velké divadlo by byly tři miliony československých korun, a tak se pustí do stavby budovy prozatímní za sedm set tisíc,“ řekl Klofanda.

Otevřelo se hrou Princezna Pampeliška v srpnu 1925.

Budova byla postavena za deset měsíců a nese prvky rondo-kubismu. Veřejná sbírka sice pokračovala, ale dvakrát zmizela, jednou za války, podruhé v únoru 1948. A tak navždy zůstala budova, která se větší následovnice nikdy nedočkala. Ochotníky to ale nezlomilo.

„V představení Paní ministrová, kterou sehrál Divadelní spolek Šembera, se v jedné z rolí představila herečka Národního divadla v Praze Růžena Nasková. S ochotníky hrála také 18. a 19. března 1939 ve hře Příklady táhnou,“ řekl ředitel vysokomýtského Regionálního muzea Jiří Junek.

V jednom z dopisů místnímu režiséru Antonínu Vanišovi psala: „Na Vysoké Mýto a na drahé Kujebáky vzpomínám s kolegou Deylem tuze často. Říkávalo se mezi námi Vašemu městu Naskov, protože jste mne tam měli rádi a já tam tak ráda jezdila.“

Šemberovo divadlo bylo rozšířeno a zvětšeno v roce 1995. Nyní je po velké generální opravě. Ve Vysokém Mýtě si první divadelní kus 200 let po jeho uvedení znovu připomenou. Sehrají ho žáci základní umělecké školy. K oslavám vznikne 40 počinů od divadelních spolků a organizací.

Nevidomí vystavují

Viděno rukama. To je název výstavy v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích, na které vystavují svá díla nevidomí umělci z ateliéru Mathelier. Návštěvníci uvidí sochy, keramiku, ale také obrazy, které malovali lidé s těžkým zrakovým postižením. Výstava trvá do června, díla je možné si rezervovat a po skončení výstavy zakoupit. (kal)

Obvinili seniora

Kriminalisté obvinili muže (76) z Karlovarska z vraždy. Tragédie se stala během úterního večera v domově pro seniory v Dalovicích. Podle dosud zjištěných skutečností útočník probodl svého o čtyři roky staršímu sousedovi srdce, zřejmě kvůli penězům. (mrak)

Vlaky přestanou opravovat venku

Moderní středisko údržby Českých drah vzniká v Chebu. Asi třetinu prací má za sebou stavba opravárenské haly. Ta nahradí původní opravnu, která vznikla v 19. století.

„Nedá se to srovnat. Ta délka kolejí ve staré hale byla v násobcích pětadvaceti metrů, zatímco tady jsme na sto sedmdesát metrů. Máme tady úplně jiné vybavení a můžeme dělat i opravy, které v původní hale nešly,“ uvedl Vladimír Janoušek, ředitel Oblastního centra údržby Západ Českých drah.

Za prvních devět měsíců práce stavbaři strhli staré budovy, položili základy haly a administrativní budovy a vystavěli ocelovou nosnou konstrukci haly včetně opláštění a střechy. Práce se nyní přesunou do interiéru 176 metrů dlouhé tříkolej-

né haly. Stavba by měla být dokončena a předána v polovině příštího roku. Moderní středisko údržby za více než devět set milionů korun bude poskytovat servis regionálním i dálkovým vlakům.

Můžeme dělat i opravy, které v původní hale nešly
Vladimír Janoušek, ČD

Zatímco v původní opravárenské hale se muselo kvůli délce současných vlaků pracovat i venku nebo vlaky posílat na opravy a údržbu jinde, nová budova poskytne zázemí pod jednou střechou pro naprostou většinu vlakových souprav, které v Česku jezdí. S rozšířením a modernizací opravárenského

centra se počítá i s navýšením počtu pracovníků zhruba na stovku.

Podle jednoho ze stavbyvedoucích, Petra Brona ze společnosti TSS Grade, stavbaři si museli poradit i s odlišnostmi podloží oproti projektu. Přesto ale práce postupují podle harmonogramu. Nyní se přesunou do budoucího interiéru haly. Tři koleje v ní umožní pracovat až na třech vlcích zároveň. Nad nimi bude umístěn jeřáb s nosností 12,5 tuny, který umožní výměnu komponentů, které jsou dnes montovány převážně na střechní vozidlo.

V současné době se staví i zázemí pro pracovníky střediska včetně dílen. Zajímavostí je, že asi osmdesát procent zdiel těchto prostor obstarává zdicí robot. (vor)

Kraj zdvojnásobí sbírku pro rodiny obětí z Mostu

Bezmála půl milionu korun poslali lidé na bankovní účet založený městem Most pro účely veřejné sbírky na pomoc rodinám obětí a zraněným po požáru restaurace U Kojota v Mostu. Sběrka se teď v podstatě zdvojnásobí, dalších půl milionu sem totiž pošle Ústecký kraj. Sběrka 14. února skončí. Požár, který zřejmě způsobilo převržené mobilní topidlo, si vyžádal sedm životů.

„Ústecký kraj dá finanční dar ve výši půl milionu korun statutárnímu městu Most na to, aby to Most mohl přidat k penězům veřejné sbírky,“ řekl hejtman Ústeckého kraje Richard Brabec (ANO). Na účet s číslem 43401090/2700 poslali lidé k 30. lednu celkem

473 712 korun. Peníze mohou posílat dál do poloviny února. Mostecká radnice už oznámila, že sbírku 14. února ukončí.

Lidé poslali také téměř 1,223 milionu korun na portál Znesnáze21.cz na pomoc matce dvou dětí, která při požáru přišla o maminku i bratra a sama utrpěla vážné popáleniny.

K neštěstí došlo v noci na neděli 12. ledna. Šest lidí zemřelo v nemocnici. Zranilo se osm lidí. Ve vinohradské nemocnici v Praze je stále pět pacientů. Někteří potřebují plicní podporu, další jsou na standardním oddělení.

Kriminalisté přesnou příčinu a okolnosti vzniku požáru stále zjišťují. (mip)

ZIMNÍ SLEVY

AŽ 1400 PROVĚŘENÝCH VOZŮ

- GARANCE PŮVODU A NAJETÝCH KM**
- PRODLOUŽENÁ ZÁRUKA**
- VÝKUP VOZU ZA NEJLEPŠÍ CENU**
- EXKLUSIVNÍ VOZY**
- OPERATIVNÍ LEASING**
- FINANCOVÁNÍ NA MÍRU**
- POVINNÉ RUČENÍ A HAVARIJNÍ POJIŠTĚNÍ**

AUTOCENTRUM

DAVO CAR

(Inzerce)